

Fibonacci square tube clock

[-- Home](#)

[-> Dutch instructions](#)

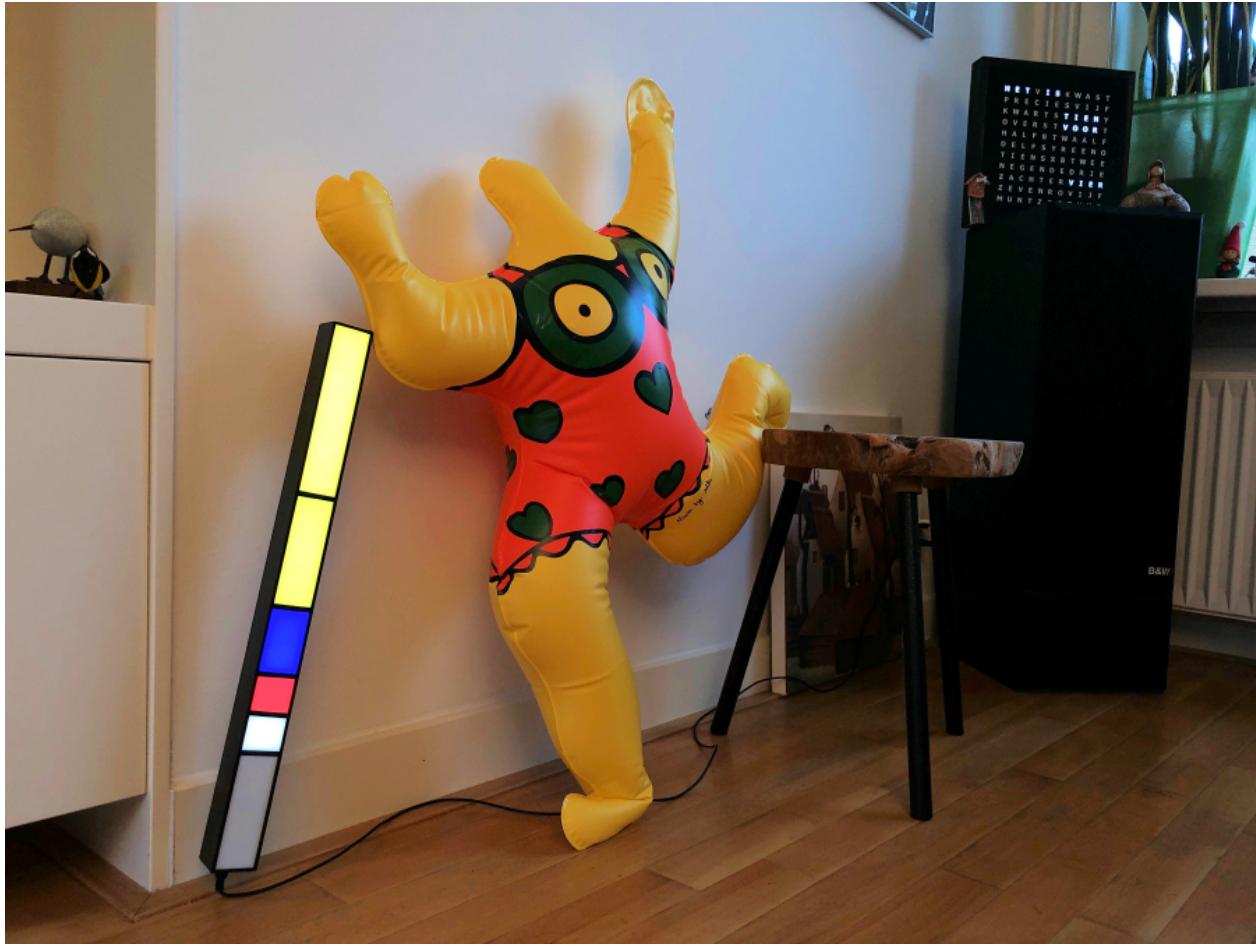
This square case clock is a variation on the [Fibonacci clock](#). The software is simplified and suitable for two types of color LEDs.

The Fibonacci clock was a kick-starter project by [Philippe Chrétien](#).

What makes this clock so attractive is its simplicity, ingenuity and the constantly changing Mondrian-like painting display. Mondriaan was also looking for simplicity in his paintings, which started with realism and ended with his characteristic style via cubism. In addition to the play of colors, this clock invites you to recalculate the time presented.

But a clock? And what does Fibonacci have to do with Mondrian?

The colored areas separated by black lines are immediately reminiscent of [Piet Mondriaan](#)'s paintings when the primary colors red, yellow and blue are used.

This clock uses colors and surfaces that follow the [Fibonacci](#) sequence .

Red + Blue = hours, (Yellow + Blue) x 5 = minutes.

The stick above has 1 red + 2 blue areas = 3 hours.

In addition, $3 + 5 = 8$ yellow areas + 2 blue areas = $8 + 2 = 10$ areas of 5 minutes = $10 \times 5 = 50$ minutes.

$1 + 2 = 3$ hours, $(8 + 2) \times 5 = 50$ minutes It is 3:50, ten to four.

What the clock does is turn on the lighting behind the areas that are to be added.

A third color, blue, is used to combine the hours and minutes.

The red areas are the hours.

The yellow areas multiplied by 5 are the minutes and

the blue areas when a red and yellow occupy the same area.

The white areas mean zero, they mean nothing with addition.

Fibonacci was an Italian mathematician who developed the series of numbers named after him. It was not a normal series of numbers, but one that also often occurs in natural processes. For example in sunflowers and shells.

The sequence is simple. Each next number in the series is the sum of the two previous ones: 1, 1, 2, 3, 5, 8,

If we add 1, 1, 2, 3, 5 we get 12.

Ah, exactly the number of hours in a half day and 12 multiplied by 5 is the number of minutes in an hour.

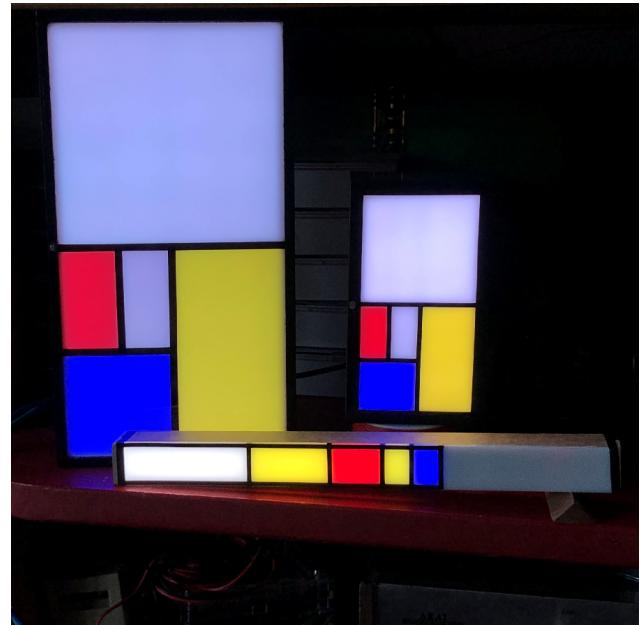
Example: 4 hours.

This can be a sum of: 1+1+2 or 1+3.

Example: 8 hours.

This can be achieved by adding 1+1+2+4, or 1+3+4 or 3+5.

The clock's display is a representation of the Fibonacci sequence and the area of the faces is the ratio of the area in the sequence.

If it's dizzy now, that's fine.

Another example. 3:35.

That is three red (hours) areas and $35/5 = 7$ yellow (minutes) areas.

You can make three with the 1 plane + 2 plane or only with the 3 plane.

Seven can be 1 + 1 + 5 or 2 + 5 or 1 + 1 + 2 + 3.

3:35 through 3:39 give the same 7 minute planes, but the clock software tries to find a different combination every minute. This is random, so he may find the same combination again and not jump.

How I Designed This

The construction of the cabinet by hand or 3D printed

The cabinet can be made by hand or printed with a 3D printer.

See here: [Fibonacci clock by Ed Nieuwenhuys by 3Deddy - Thingiverse](#)

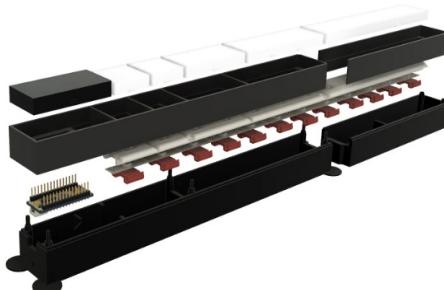
The minimum space required to build the electronics in a cabinet is 25 x 25 x 100 mm internal dimensions if an Arduino Nano is used with the connection pins on one side.

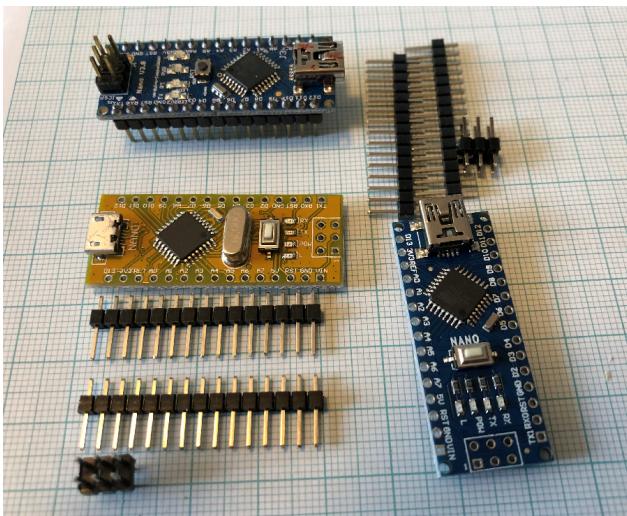
Otherwise, make the cabinet a little higher and possibly wider to keep the side of the cabinet square.

The strip has 12 LEDs per 20 cm (60 LEDs per meter). The smallest cabinet is therefore 30 cm long.

With a ready-made Arduino, like the one at the back of the photo below, the connection pins are at the top and bottom. This makes the case 15 mm higher.

Including the connecting wires, a cabinet of 40 mm wide or high is required.

[The Nano Every](#), released at the end of 2019, no longer has the six pins, which makes it lower (and also cheaper).

The inside of the compartments where the lighting is on must be perfectly white.

For example, you can use white MDF for this.

But it can also be easily stuck by white paper to the inside of the compartments.

Thin, sturdy cardboard, MDF or other material can be used as a separation between the compartments. Do not make it thicker than 2 mm.

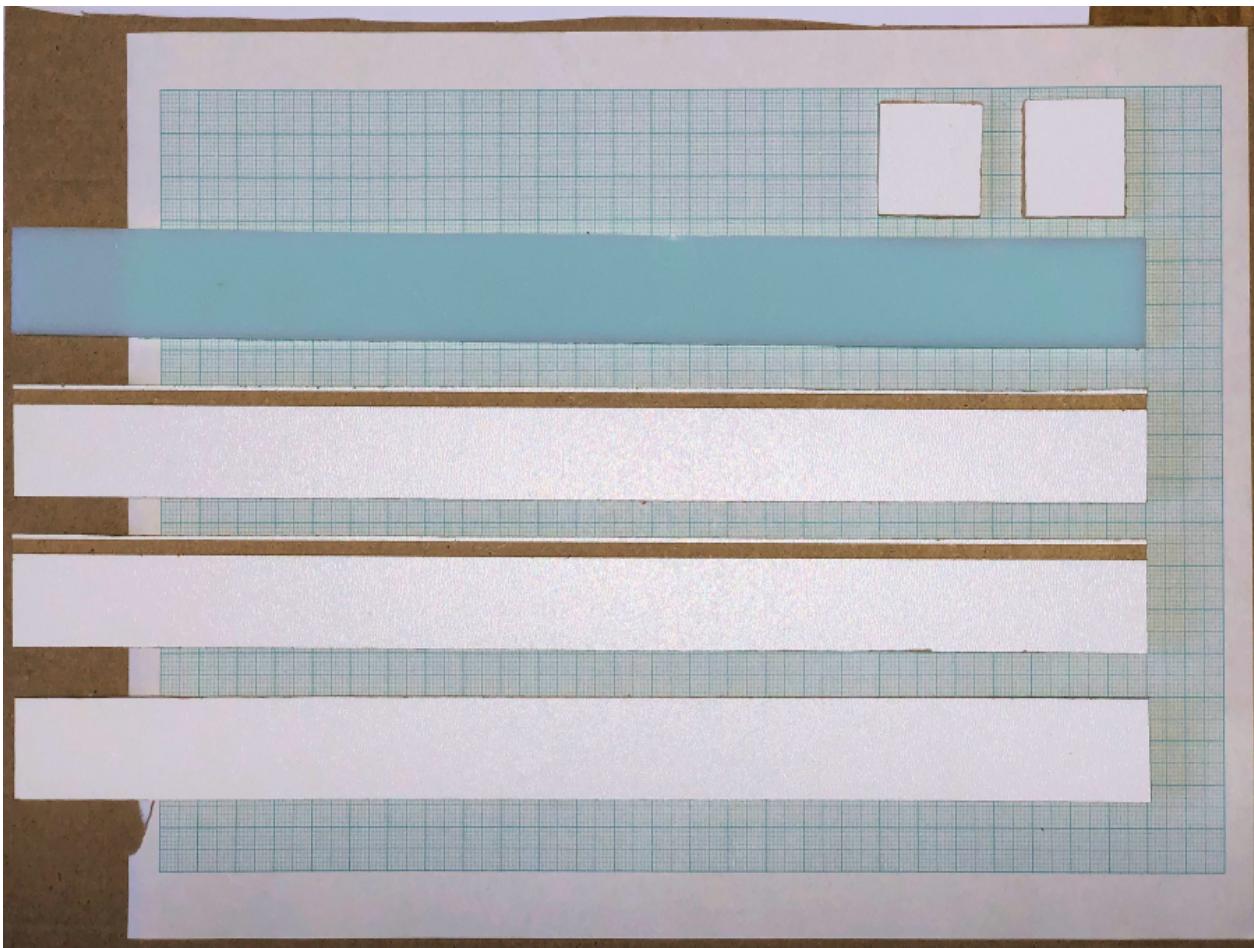
It is nice when the white perspex top plate falls into the wood.

To do this, use a saw table to cut a slot 1 mm deep in the side, 1-2 mm below the top at the thickness of the perspex sheet.

But of course it can also be stuck between the sides.

For the smallest cabinet with an LED strip of 60 LEDs per meter:

- Saw a strip for the bottom 25 mm wide and 300 mm long.
- Immediately saw a strip of 25 mm wide (maximum 2 mm thick) for the partitions for the compartments and saw the seven partitions to size (25x25mm).
 - If the compartment dividers are cut from cardboard, this can be done later.
 - Saw two sides of 35 cm to a width of 25 mm + the thickness of the bottom plate.
 - If necessary, saw out a slot just below the top edge into which the perspex can fall.
 - Cut out the sides of the end edge with a width of 25 mm.
 - Stick white paper on all partitions and sides of the cabinet where the lighting will be located.
 - Glue the cabinet together except for one end edge. Useful! Use paper masking tape to keep the parts firmly clamped together.
 - Stick the LED strip to the bottom from the glued end edge.
 - Apply a drop of Bison sealant to the sides of the strip to prevent the side of the strip from curling up over the years.
 - Install the electronics (see below) and glue the dividers in place.
 - Finish the cabinet neatly if the electronics work properly.
 - Tape the compartment divisions on the perspex with 2 mm wide black adhesive tape or draw the compartment divisions on the perspex with a black felt-tip pen for a better contrast between the light surfaces.

For the large 52 cm cabinet with an LED strip of 30 LEDs per meter:

The advantage of the larger cabinet is that a larger and more accurate DS3231 time module can be used.

The dimensions are then 40 x 40 mm per compartment and the length of the cabinet is 520 mm.

The LED strip then contains 30 LEDs per meter.

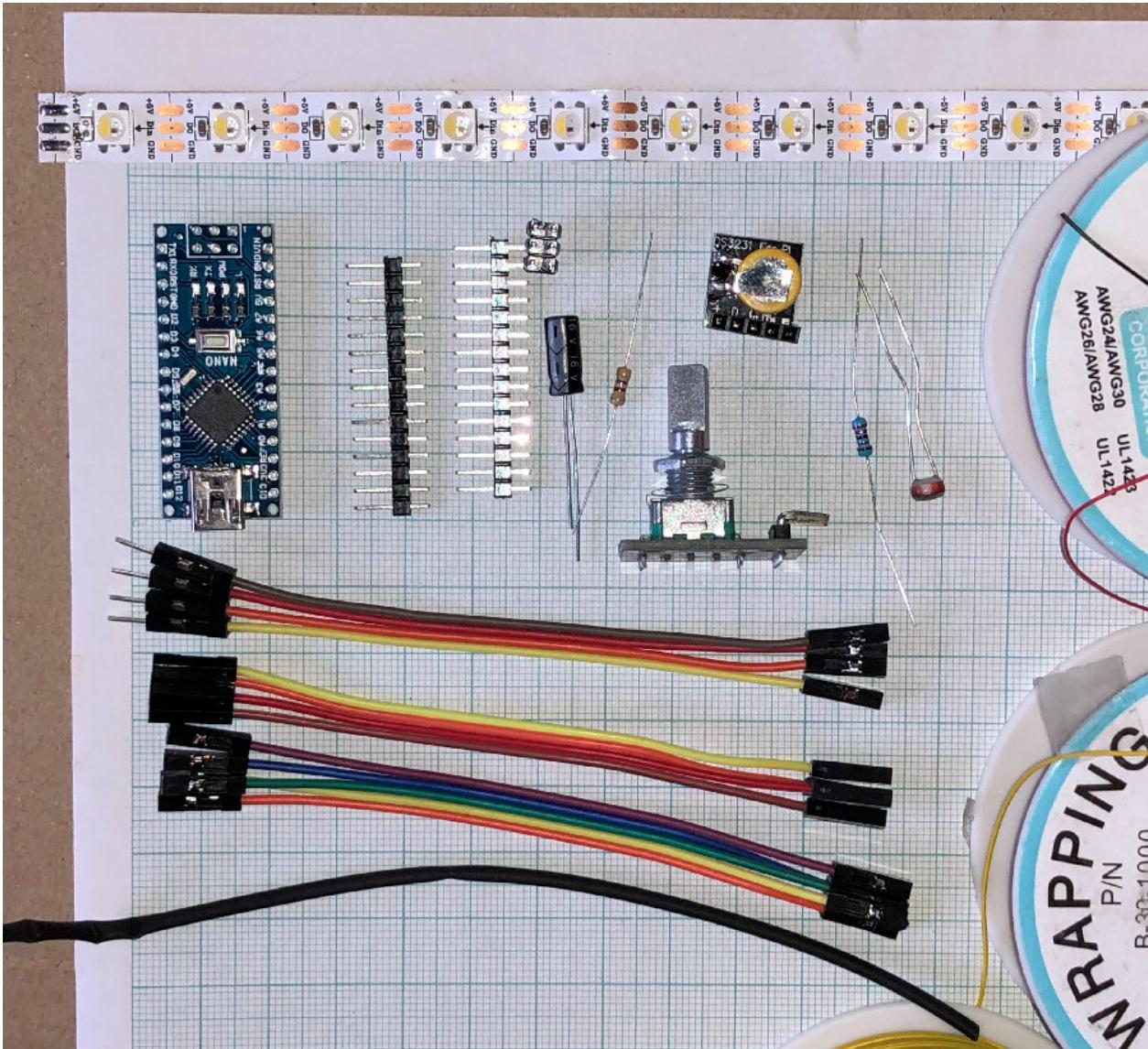
Assembling the electronics

The requirements for the electronics are shown below.

A soldering iron is needed to solder three wires to the LED strip.

The light-sensitive sensor and the resistor should preferably also be soldered.

A multimeter costing 10 euros is useful to measure the resistances and check any bad connections.

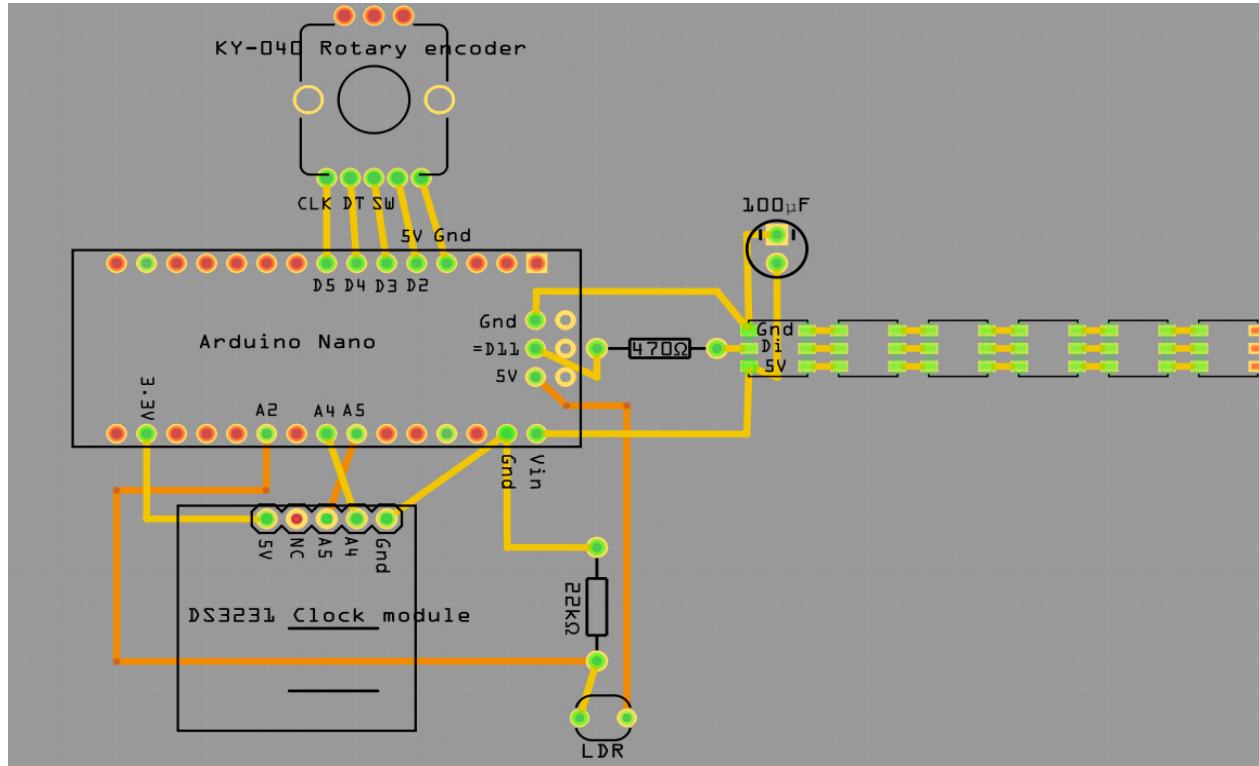
Required:

- WS2812 of SK6812 LED-strip met twaalf LEDs
 - [Arduino Nano](#) of [Arduino Every](#)
 - DS3231 RTC-module.(1) DS3231 for Pi of DS3231 RTC
 - 100 - 1000 uF condensator
 - 330 of 470 ohm weerstand
 - 22 Kohm weerstand
 - LDR (lichtgevoelige weerstand)
 - Rotary encoder
 - 9 Dupont-kabeltjes vrouw-vrouw
 - 4 Dupont-kabeltjes man-vrouw
 - Isolatieband of krimpkous met diameter van ongeveer 2 mm
 - Een paar stukjes draad
 - Soldeerbout en soldeer
- (1) In de kleinste klok past alleen de "DS3231 for Pi" klokmodule.

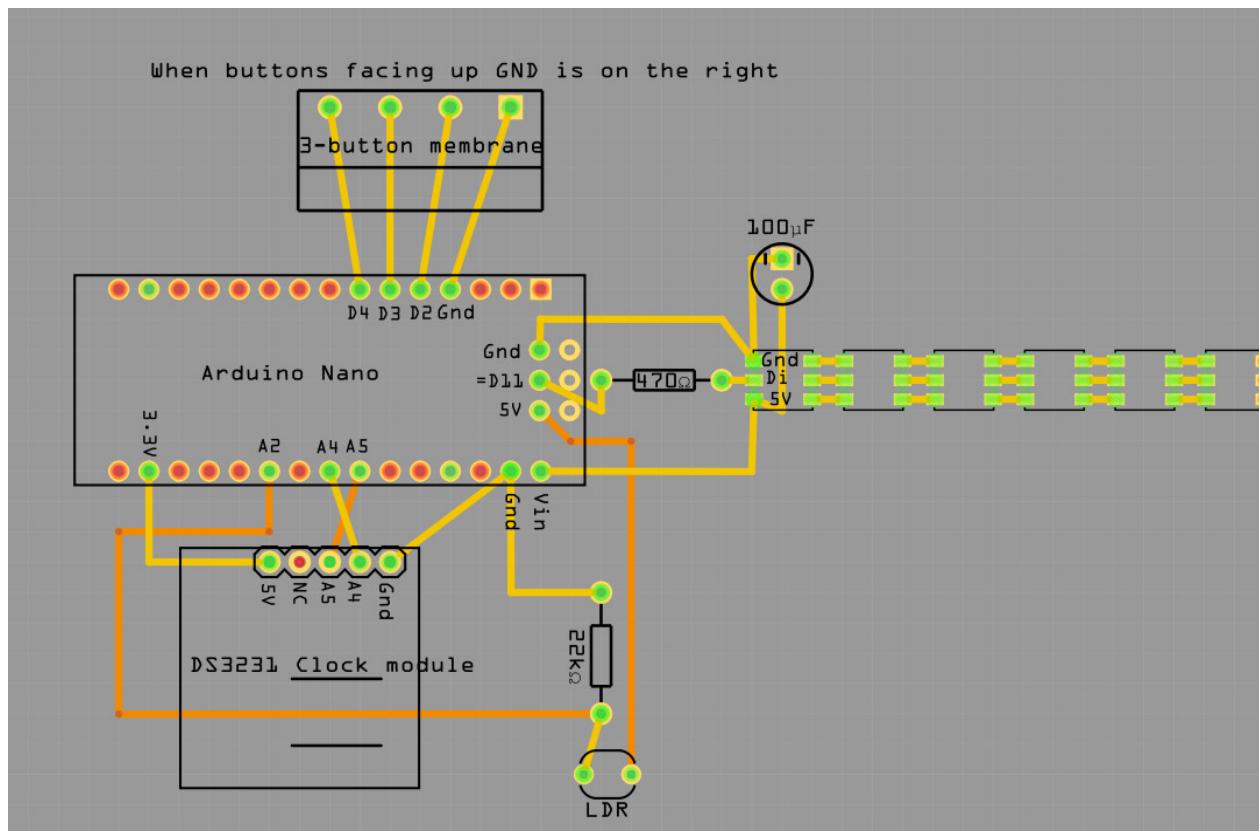
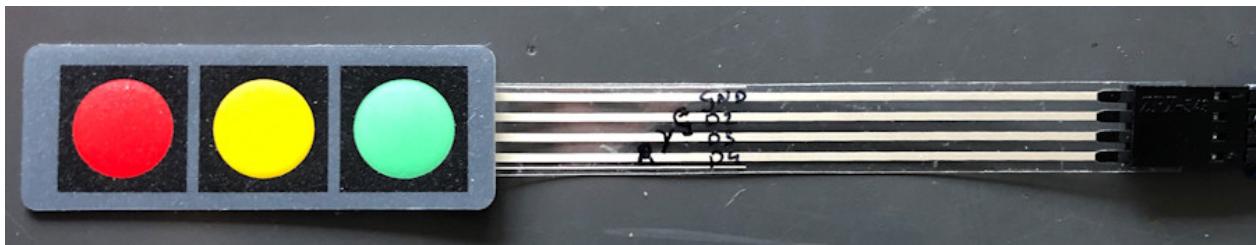
Hieronder is het aansluitschema getekend.

Bij [Fritzing](#) kan het programma gedownload worden om deze schema's te ontwerpen

Click op het plaatje voor het ontwerpbestand dat in het Fritzing-programma kan worden ingelezen en bewerkt.

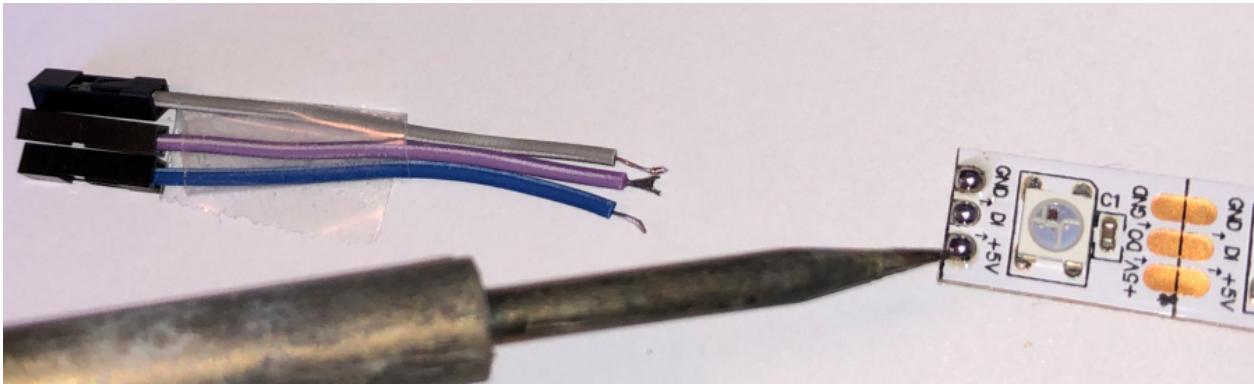

In software versie V023 kan ook een platte 3-knops membraan gebruikt worden in plaats van de rotary.
Als de membraanknoppen zichtbaar zijn en horizontaal ligt dan is GND de bovenste draad.

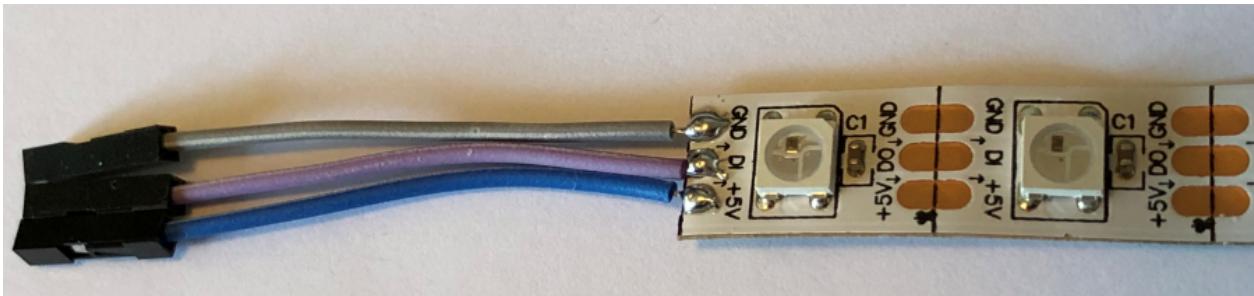

Solderen van de LEDs

- Breng soldeer aan op de drie aansluitingen aan de LED-zijde waar de GND-aansluiting boven ligt.

- Soldeer de drie Dupont-draden van ongeveer 5 cm lengte vast.

De weerstand is een extra beveiliging en kan eventueel weggelaten worden.

- Knip de middelste draad, verbonden met Di, door en soldeer hier de 470 ohm weerstand tussen.
Di is "Data in" en Do aan de andere kant van de LED is "Data out".
Dit is dus de signaaldraad die aan de LEDS doorgeeft welke kleur zijn moeten aannemen. In de LED zie je de kleine chip zitten die dat allemaal regelt.

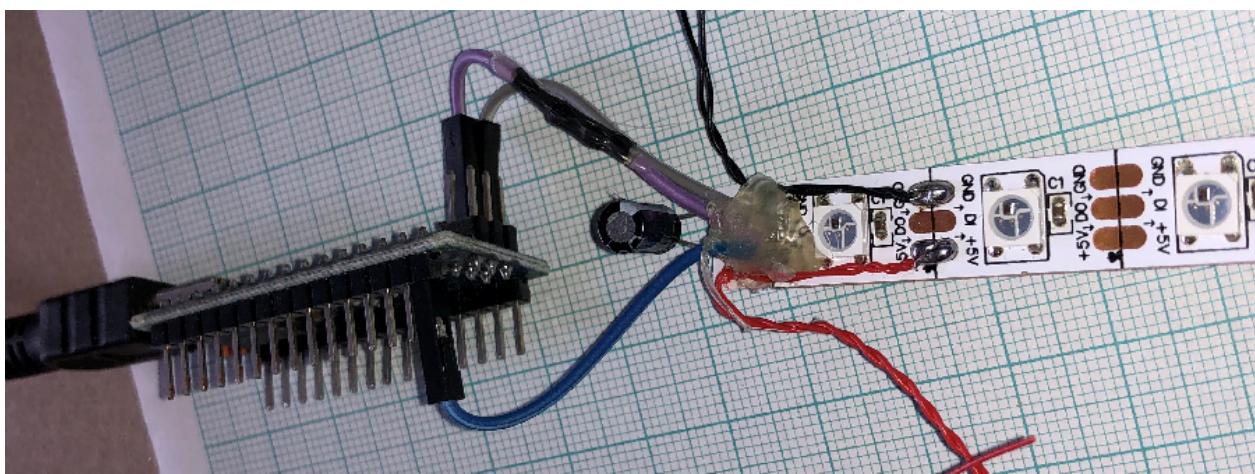
De condensator kan eventueel weggelaten worden. De strip is relatief kort en trekt bij het aanzetten niet veel stroom.

Als de verlichting niet constant is en licht knippert dan kan de condensator dit verhelpen. Een zwaardere voeding waarschijnlijk ook.

- Soldeer aan de GND- en +5V-aansluiting de condensator. Langste poot van de condensator aan de 5V.
Aan de GND-kant moet op de condensator dan een grijze streep zichtbaar zijn met - - er op.
De condensator vangt de golf elektronen op die bij het aanzetten van de stroom de LED-strip binnenstroomt.
De condensator dempt deze golf waardoor de LEDs bij het aanzetten minder belast worden.

- Breng een druppel lijm aan op de aansluiting zodat lostrekken voorkomen wordt.

Op de foto zijn nog extra draden gesoldeerd. Een GND (aardedraad) kan voor de LDR-aansluiting worden gebruikt.
Er is namelijk een GND-aansluiting tekort op de Arduino. In het schema is te zien dat twee draden naar de GND lopen.

Het is verstandig om de draden te labelen. Dit voorkomt fouten bij het aansluiten en is praktisch mocht er ooit iets later losraken of vervangen moeten worden.

- Label alle draden dus zoals aangegeven in het Fritzing-ontwerpschema hierboven.

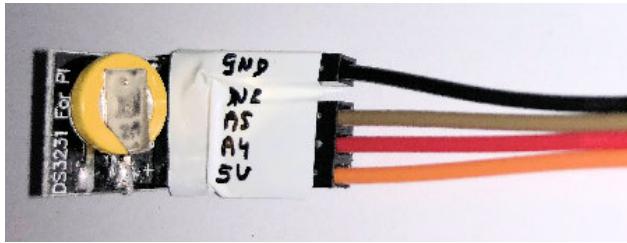
Het klopt dat de DS3231-klokmodule op 3.3V wordt aangesloten maar kan ook op 5V worden aangesloten.

De rotary ontvangt zijn voeding van een digitale pin die in de software "aan" wordt gezet.

`pinMode(EncoderPow, OUTPUT);`

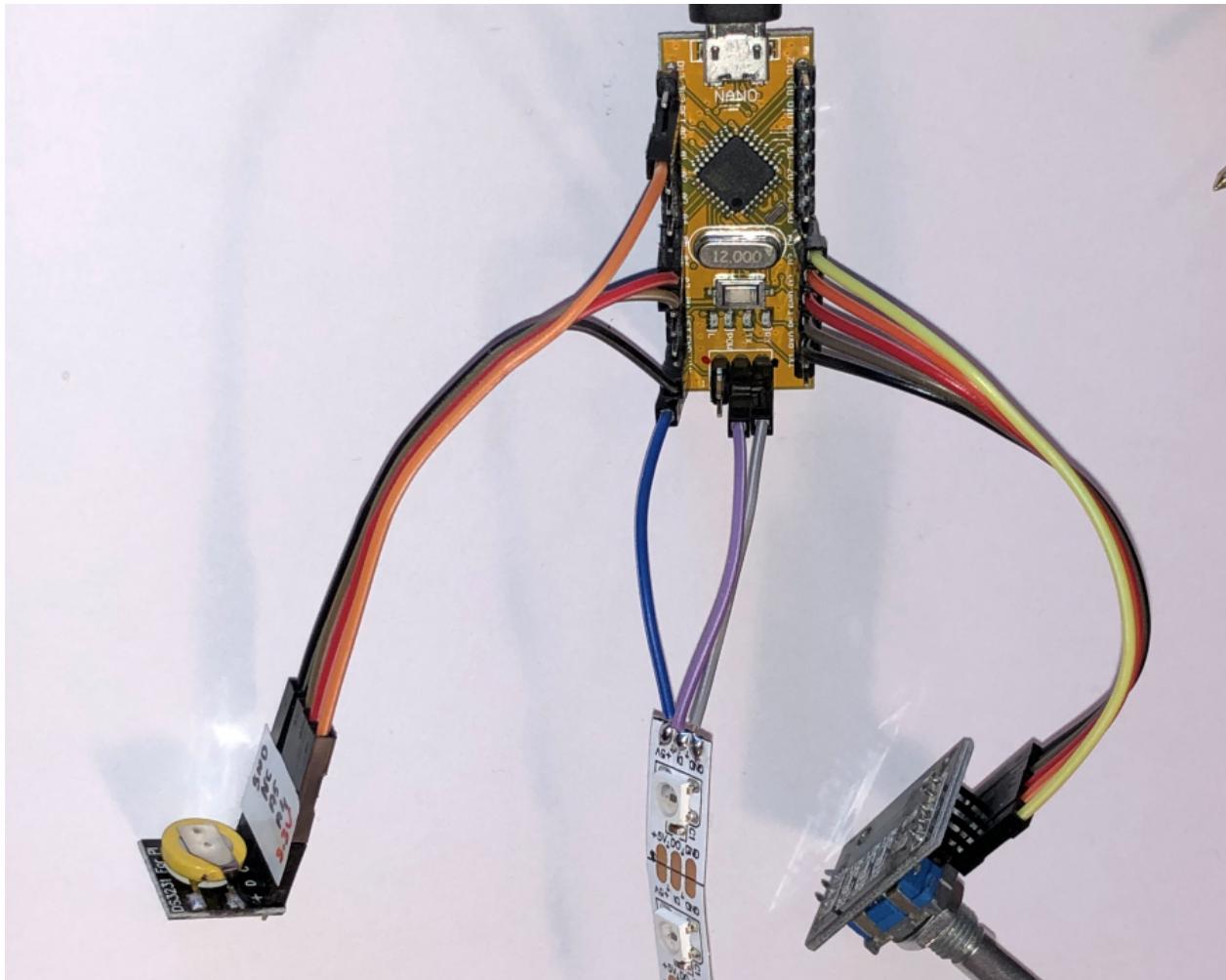
`digitalWrite(EncoderPow,HIGH);` Er staat dan 5V op pin 2 en daar kan veilig 20 mA stroom van worden getrokken

De klok zou eventueel ook met een digitale pin kunnen worden gevoed als de software wordt aangepast.

- Sluit de LED-strip en eventueel de LDR aan zodat de elektronica getest kan worden.
Op de LED-strip tussen GND en 5V is de weerstand meer dan 1 Mohm (1 miljoen ohm).
Tussen 5V en GND pennen op de Arduino Nano is het meer dan 10 kOhm (10,000 Ohm).

- Sluit de Rotary of membraanknop en RTC-klokmodule aan volgens schema van hierboven.

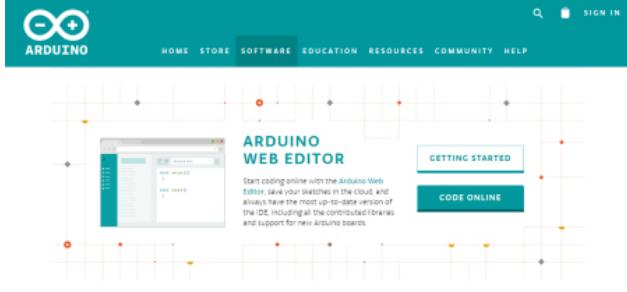

- Sluit de USB-stekker aan op een 5V-voeding.
Wacht een paar seconden. Geen brandlucht en de LEDs gaan branden?

De software

Voorbereiding IDE

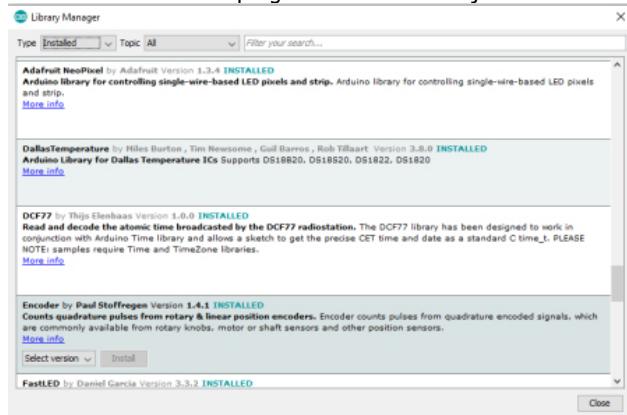
- Download de Arduino IDE van: <https://www.arduino.cc/en/Main/Software>

Download the Arduino IDE

De software maakt gebruik van libraries. Dit is software door anderen geschreven welke functies bevat waar je anders maanden mee bezig was om uit te zoeken en te programmeren. Nu kan je dat werk dat anderen voor je uitgezocht hebben gebruiken.

De Arduino-programmeeromgeving biedt een groot scala aan libraries aan.

Om deze Fibonaccikloksoftware te kunnen aanpassen moet in de Arduino IDE de volgende libraries geïnstalleerd worden:
dit gaat als volgt:

- In het IDE-menu open: Sketch->Include library -> manage libraries
- Zoek de volgende libraries en installeer ze

Adafruit Neopixel

Encoder by Paul Stofregen

Keypad by Mark Stanley, Alexander Brevig

RTClib bij Adafruit

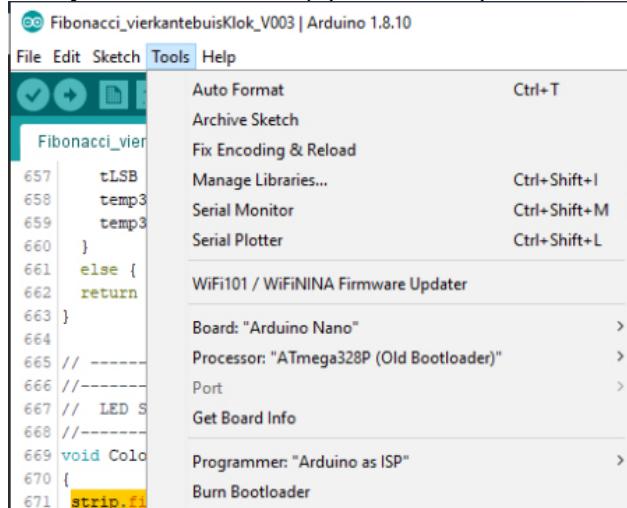
Wat ook kan is alle libraries van deze [ZIP-file](#) kopiëren naar de folder waar de sketches staan.

In deze sketchfolder bevindt zich een folder "libraries". Kopieer de inhoud van de ZIP-file hierin.

Er zijn veel soorten Arduino's. wij gebruiken de Arduino Nano

In het menu: Tools -> board kan je de Arduino Nano selecteren

Kies bij Processor ATMEGA328p (Old bootloader)

Om de code in de Arduino Nano te plaatsen moet een Arduino via een de USB-kabel aan de PC worden aangesloten.

Port wordt dan zwart en er kan een compoort worden aangevinkt

Als daarna de pijl naar rechts onder edit in het menu wordt gedrukt wordt het programma in de Arduino nano geladen.

Het programma en zijn algoritmen

Met #define kunnen de gebruikte onderdelen geselecteerd worden worden.

Door twee slashes // voor een #define te zetten wordt de optie uitgeschakeld.

In het programma zijn de stukken die coderen voor een onderdeel te herkennen aan de programmaregels tussen #ifdef en #endif.

Het stukje code wordt niet gecompileerd in de software als het niet met een #define gedefinieerd is.

```
#ifdef ROTARYMOD
#include <Encoder.h>           // For rotary encoder
#endif ROTARYMOD
```

De software ondersteunt WS2812 of SK6812 LED-strips. Kies een van deze.

Daarnaast kan er gekozen worden tussen een draaiknop (ROTARYMOD) of een keypad (KEYPAD).

De klok kan zonder DS3231-tijdmodule werken. Het werkt dan met de klok van de processor.

Deze processorklok heeft een afwijking van seconden per dag. Dit is alleen handig om de software te testen.

Een DS3231-module heeft een afwijking van slechts een minuut per jaar.

Als #define MOD_DS3231 is uitgezet wordt de processorklok gebruikt.

```
-----
// ARDUINO Definition of installed modules
-----
#ifndef LED2812      // Use RGB LED strip WS2812
#define LED6812       // Use RGBW LED strip SK6812
#define ROTARYMOD     // Use rotary encoder
#ifndef KEYPAD        // Use a 3x4 keypad
#define MOD_DS3231    // DS3231 RTC module installed

-----
// ARDUINO Includes defines and initialisations
-----
#ifndef ROTARYMOD
#include <Encoder.h>           // For rotary encoder
#endif ROTARYMOD
#include <Wire.h>             // Communication with
#include <RTClib.h>            // For RTC module
#include <EEPROM.h>             // To store data in EEPROM
#include <TimeLib.h>            // For time management
#include <Adafruit_NeoPixel.h>   // for LED strip WS2812 or SK6812

#ifndef KEYPAD
#include <Keypad.h>           // For 3x4 keypad
#endif KEYPAD
```

Bij "Pin Assigments" wordt een leesbare naam voor een pin gedefinieerd.

Digitale pinnen kunnen alleen aan of uit worden gezet of worden uitgelezen.

Bij analoge pinnen kunnen voltages tussen 0 en 5 V worden gemeten of aangestuurd worden met waarden tussen 0 en 1024 .

```
-----
// PIN Assigments
-----

enum DigitalPinAssignments {
    EncoderPow = 2,           // give power to Encoder
    clearButton = 3,           // switch (labeled SW on decoder)
    encoderPinA = 4,           // right (labeled DT on decoder)
    encoderPinB = 5,           // left (labeled CLK on decoder)
    EmptyD06 = 6,              // EmptyD06
    EmptyD07 = 7,              // EmptyD07
    EmptyD08 = 8,              // EmptyD08
    EmptyD09 = 9,              // EmptyD09
    EmptyD10 = 10,             // EmptyD10
    LED_PIN = 11,               // Pin to control colour SK6812 WS2812 LEDs SS
                                // MOSI
    EmptyD12 = 12,             // EmptyD12
    secondsPin = 13,             // if set to 13 led will blink on board SCK
                                // Analogue hardware constants ----
}

enum AnaloguePinAssignments {
    PhotoCellPin = 2,          // LDR pin
    EmptyA3 = 3,                // EmptyA3
    SDA_pin = 4,                 // SDA pin
    SCL_pin = 5};                // SCL pin
```

Na deze "Pin Assigments" volgen in de software nog meerdere definities van variabelen.

De Arduino gaat na de initialisaties de functie setup() uitvoeren.

Hierin worden allerlei functies van de libraries aangezet en de analoge en digitale pinnen gedefineerd voor in- of uitvoer.

Na de setup() wordt de functie loop() zoals de naam doet vermoeden eindeloos van begin tot eind in eenlus doorlopen.

Dit is het hart van de coding waarvanuit alles wordt aangestuurd en berekend.

```
-----
// ARDUINO Loop
-----
void loop(void)
{
    SerialCheck();
    if(Demo) Demomode();
    else
    {
```

```

EverySecondCheck();
if(!KeyInputactivated) EveryMinuteUpdate();                                // if keyboard input then do not update display
RotaryEncoderCheck();                                                       #ifdef ROTARYMOD
    #endif ROTARYMOD
}
//-----
// ARDUINO Setup initialise the hardware
//-----
void setup()          // initialise the hardware // initialize the appropriate pins as outputs:
{
  Serial.begin(9600);                                              // setup the serial port to 9600 baud

  pinMode(secondsPin,   OUTPUT );
  #ifdef ROTARYMOD
  pinMode(encoderPinA, INPUT_PULLUP);
  pinMode(encoderPinB, INPUT_PULLUP);
  pinMode(clearButton, INPUT_PULLUP);
  pinMode(EncoderPow,  OUTPUT );
  digitalWrite(EncoderPow,HIGH);                                         // Provide the rotary encoder with power
  Tekstprintln("Rotary encoder enabled");
  #endif ROTARYMOD

  strip.begin();                                                       // Start communication to LED strip
  strip.setBrightness(BRIGHTNESS);                                     // Set brightness of LEDs
  ShowLeds();
}

```

et cetera

De software kijkt razendsnel in de loop of er wat serieel wordt ingetikt, of de demo stand is aangezet en of er aan de draaiknop wordt gezeten. Verder zijn er nog eens per seconde en eens per minuut acties die de overige aandacht van de software eist.

Elke seconde wordt de lichtintensiteit van de LDR uitgelezen. Deze intensiteit wordt gewogen met de vorige uitlezing zodat de lichtsterkte van de LEDs gedempt aangepast wordt.

Van de uitlezing van de LDR, die tussen 0 en 1024 ligt, wordt de wortel genomen zodat de lichtsterkte parabolisch wordt aangepast.

De klok verandert elke minuut de tijdsweergave. Elke minuut worden de getallen 1,1,2,3,5 random een keer gekozen uit een array gekozen en opgeteld. Als de waarde overeenkomt met de gewenste waarde dat worden deze getallen naar de klok gestuurd. Een processor is zo enorm snel dat deze methode eleganter werkt dan alle mogelijkheden in een lijst te stoppen. Zeker als geheugenruimte beperkend is.

De kleurenpalettes zijn in een array colors[][] vastgelegd.

Bijvoorbeeld pallette nummer 1:

```
{ white, red , yellow, blue },      // #1 Mondriaan
```

Als een compartiment leeg moet blijven, de waarde nul heeft, wordt de kleur wit.

Is er een kleur voor een uur dan wordt hij rood. Als de minuut gekleurd moet worden dan wordt de kleur geel. Als het compartiment zowel rood als geel is wordt de kleur blauw.

De variable bits[] houdt dit bij. Het kan de waarde 0, 1, 2 of drie hebben.

Bediening

De klok wordt met de rotary bediend.

De rotary kan gedrukt en gedraaid worden.

Door te drukken op de knop wordt de knop geactiveerd. Na 60 seconden wordt deze weer gedeactiveerd.

Een keer drukken geeft de mogelijkheid de uren te veranderen. De display wordt dan even rood. Door aan de knop te draaien worden de uren vooruit of achteruit gezet

Een tweede druk binnen 60 seconden doet display geel kleuren waarna de minuten aangepast kunnen worden.

Een derde druk geeft de mogelijkheid de maximale helderheid aan te passen.

Daarna kunnen de diverse kleurplatten geselecteerd worden.

De instellingen worden bewaard als de stroom van de klok wordt gehaald.

Om de klok te resetten moet 20 keer of meer gedrukt worden of lang ingedrukt houden.

```

switch (NoofRotaryPressed) // No of times the rotary is pressed
{
case 1: ChangeTime = true; ColorLeds("",0,NUM_LEDS-1,0xFF0000); ShowLeds(); delay(1000); break; // Change the hours RED
case 2: ChangeTime = true; ColorLeds("",0,NUM_LEDS-1,0xFFFF00); ShowLeds(); delay(1000); break; // Change the minutes YELLOW
case 3: ChangeLightIntensity = true; ColorLeds("",0,NUM_LEDS-1,0xFFFFFF); ShowLeds(); delay(1000); break; // Change intensity
case 4: DisplayPalette = 1; break;
case 5: DisplayPalette = 2; break;
case 6: DisplayPalette = 3; break;
case 7: DisplayPalette = 4; break;
case 8: DisplayPalette = 5; break;
case 9: DisplayPalette = 6; break;
case 10: DisplayPalette = 7; break;
case 11: DisplayPalette = 8; break;
case 12: DisplayPalette = 9; break;
case 13: DisplayPalette = 0; break;
case 14 ... 19: break;
default: NoofRotaryPressed = 0; Reset(); break;
}

```


[Arduinostoksoftware V005 als ZIP-file](#)[Arduino stick software V023 as ZIP file](#) This version contains software for the 3-button membrane[Software on Github](#)**Home**

11 sept 2023, 31 jan 2020, 15 dec 2019

Mail: [Ed Nieuwenhuys](mailto:Ed.Nieuwenhuys@arach.nl)www.arach.nl